

2. 3. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová úprava povinností poskytovatele při změně platebního účtu

1. března 2017 vstoupil v účinnost zákon č. [452/2016](#) Sb.,[1] který poměrně významně novelizuje zákon č. [284/2009](#) Sb., o platebním styku („ZPS“), a jehož cílem je zejména implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU ze dne 23. července 2014, o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky. Tato novela zavádí do ZPS institut změny platebního účtu, který má uživatelům především odlehčit, pokud jde o administrativní zátěž spojenou s přesunem k jinému poskytovateli platebních služeb. Nemusí se vždy jednat jen o případ, kdy je smlouva s dosavadním poskytovatelem ukončena, ale též o situaci, kdy má uživatel pouze zájem uspořádat platební transakce na jím užívaných platebních účtech. Novela upravuje nejen postup při vnitrostátní změně účtu, ale i povinnost součinnosti poskytovatele v případě změny účtu ve vztahu k jinému členskému státu, která však není předmětem tohoto příspěvku.

GLATZOVA & Co.

Dosavadní právní úprava

Přestože je institut změny účtu do § 124j a násl. ZPS včleněn nově, nejedná se o úplnou novinku na českém trhu platebních služeb. Postup při změně platebního účtu je již od října 2009 upraven pro bankovní poskytovatele v rámci dobrovolného Kodexu mobility klientů („**Kodex mobility**“) vydaného Českou bankovní asociací, ke kterému přistoupila řada bank působících na území České republiky. Kodex mobility, který není právně závazný, však mohli využívat pouze uživatelé platebních služeb, kteří jsou spotřebiteli.[2] Nově však budou moci změnu účtu využít všichni uživatelé platebních služeb, tedy i podnikající fyzické a právnické osoby. Úkolem tohoto příspěvku je informovat čtenáře o základních principech nové právní úpravy.

Žádost o provedení změny účtu

Uživatel se při změně platebního účtu obrací na poskytovatele platebních služeb, u něhož má veden účet, který nově zamýšlí využívat pro své platební transakce („**nový poskytovatel**“). Tento nový poskytovatel pak změnu platebního účtu uživatele oznamuje dosavadnímu poskytovateli platebních služeb („**dosavadní poskytovatel**“), včetně příkazů uživatele týkajících se platebního účtu vedeného dosavadním poskytovatelem. V souladu s § 124j odst. 1 ZPS poskytne nový poskytovatel uživateli za účelem změny účtu formulář, v němž uživatel označí dosavadního poskytovatele, a zároveň může určit, že:

- a) dosavadní poskytovatel má přestat provádět příchozí převody na platební účet uživatele u něj vedený;
- b) dosavadní poskytovatel má přestat provádět převody peněžních prostředků, ke kterým dal uživatel trvalý příkaz, a inkasa, kde je uživatel plátcem (tzv. odchozí inkasa), z platebního účtu

uživatele, s tím, že uživatel tak může určit pouze ve vztahu k některým trvalým příkazům a odchozím inkasům; a

- c) dosavadní poskytovatel má převést zůstatek peněžních prostředků, s nimiž je uživatel oprávněn nakládat, na platební účet vedený novým poskytovatelem;
- d) dosavadní poskytovatel má předat novému poskytovateli, případně též přímo uživateli, informace o trvalých příkazech, pravidelně se opakujících příchozích převodech a odchozích inkasech za období posledních 13 měsíců přede dnem, kdy byl dosavadní poskytovatel o sdělení této informace požádán; a
- e) zda vypovídá závazek ze smlouvy o platebním účtu, kterou uzavřel s dosavadním poskytovatelem.[3]

Nový poskytovatel do pěti pracovních dnů od doručení formuláře požádá o provedení výše uvedených kroků dosavadního poskytovatele.

Nový poskytovatel je před předáním zprávy dosavadnímu poskytovateli rovněž povinen ověřit totožnost uživatele. Jakým způsobem bude ověřena totožnost uživatele, je zásadně na vůli poskytovatele, provést ji lze např. prostřednictvím internetového bankovníctví, k němuž má uživatel jedinečné přístupové údaje. V případě, že klient ověření totožnosti odmítne, hledí se na něj, jako by o změnu platebního účtu nepožádal. Povinnost nového poskytovatele provést identifikaci uživatele dle právních předpisů upravujících některá opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu[4] tím není dotčena.

Povinnosti dosavadního poskytovatele

Dosavadní poskytovatel je v souladu s § 124k odst. 1 povinen ke dni určenému uživatelem, nejdříve však osmý pracovní den poté, co byl o změně účtu informován novým poskytovatelem, provést příkazy uživatele týkající se jím vedeného platebního účtu. Lhůta je oproti kodexu mobility zkrácena.

Dosavadní poskytovatel dále do pěti pracovních dnů ode dne, kdy o to byl novým poskytovatelem požádán, sdělí novému poskytovateli informace o stávajících trvalých příkazech, souhlasech k inkasu a o pravidelně se opakujících příchozích převodech a odchozích inkasech provedených během 13 měsíců přede dnem, kdy nový poskytovatel o sdělení těchto informací požádal. Informace o historii transakcí musí být poskytnuty v rozsahu potřebném k řádnému provedení platebních transakcí. V případě, že tak uživatel ve formuláři určil, je dosavadní poskytovatel povinen sdělit tyto informace rovněž přímo uživateli.

Povinnosti nového poskytovatele

Poté, co nový poskytovatel obdrží od dosavadního poskytovatele nezbytné informace, začne dle § 124l odst. 1 provádět převody finančních prostředků na základě trvalých příkazů a souhlasů k inkasu z platebního účtu uživatele, a to k datu, které uživatel určil, nejdříve však po uplynutí tří pracovních dnů ode dne, kdy mu dosavadní poskytovatel sdělil potřebné informace.

Nový poskytovatel je také v souladu s § 124l odst. 2 povinen (byl-li o to uživatelem požádán), informovat o změně účtu plátce, který prováděl na platební účet uživatele pravidelně se opakující převody peněz. Stejně tak informuje příjemce, který je na základě souhlasu uživatele oprávněn dát platební příkaz k inkasu. Nový poskytovatel těmto osobám rovněž sdělí údaje či jedinečný identifikátor, jejichž znalost je podmínkou řádného provedení platebního příkazu ve vztahu k platebnímu účtu uživatele. Výše uvedené informace nový poskytovatel sděluje na základě plné moci od uživatele, jejíž kopii je plátcí či příjemci povinen předložit.

V případě, že uživatel nepožádá nového poskytovatele o informování výše uvedených osob, poskytne uživateli na jeho žádost vzor informačního sdělení o změně platebního účtu, jehož prostřednictvím může uživatel informovat o změně účtu tyto osoby sám.

Omezená možnost zpoplatnění

Výše uvedené služby spojené se změnou účtu uživatele mohou být zpoplatněny. Úplata však musí být v souladu s § 124m ZPS přiměřená a musí odpovídat skutečným nákladům poskytovatele. Poskytovatel tak bude moci po uživateli požadovat pouze úhradu nákladů, které mu v souvislosti se změnou účtu skutečně vznikly.

Výjimkou je poskytnutí informací o stávajících trvalých příkazech, souhlasech k inkasu a o pravidelně se opakujících příchozích převodech a odchozích inkasech provedených během posledních 13 měsíců dosavadním poskytovatelem, které být zpoplatněno nemůže.

Pokud jde o otázku zpoplatnění zrušení účtu u dosavadního poskytovatele, není dosavadní poskytovatel v případě, že smluvní vztah trval alespoň po dobu jednoho roku s ohledem na § 95 odst. 1 ZPS, oprávněn požadovat za zrušení účtu žádné poplatky. Zpoplatněno v takovém případě nemůže být ani zrušení trvalých příkazů a souhlasů k inkasu.[5] V případě uživatelů, kteří nejsou spotřebiteli a drobnými podnikateli je však s ohledem na § 75 odst. 3 ZPS možné odchylné ujednání.

Odpovědnost poskytovatele

Pokud dojde při předávání informací mezi dosavadním a novým poskytovatelem k chybám či jiným nesrovnalostem, kvůli kterým vznikne uživateli škoda (zejména v případě, kdy se uživatel dostane do prodlení s plněním svých závazků), budou za takovou škodu odpovídat dosavadní, resp. nový poskytovatel.[6]

Soustavné porušování výše uvedených povinností poskytovatelů, bude rovněž postižitelné jako správní delikt dle § 124 odst. 1 písm. i) až j), za který bude možné uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč.

Informační povinnosti

Poskytovatelé jsou povinni uživatele informovat o postupu při změně platebního účtu na svých internetových stránkách a na trvalém nosiči dat ve svých provozovnách, včetně lhůt pro provedení jednotlivých kroků, požadované úplatě a způsobu mimosoudního řešení sporů.

Poskytovatel je dále dle § 124n odst. 3 povinen vždy do konce února České národní bance oznámit, kolikrát v předchozím kalendářním roce provedl změnu platebních účtů, včetně informace, kdy vystupoval jako nový a kdy jako dosavadní poskytovatel, kolikrát žádost o změnu platebního účtu odmítl a z jakého důvodu se tak stalo.

Závěr

Výše uvedená úprava posiluje práva klientů a ulehčuje přechod k novému poskytovateli platebních služeb, protože klient může značnou část administrativních kroků včetně související odpovědnosti, „přesunout“ na poskytovatele platebních služeb. Pozitivní změnu pak bude novela představovat zejména pro podnikatele, u nichž je objem prováděných platebních transakcí a v důsledku toho i administrativní zátěž se změnou účtu spojená vyšší.

Mgr. Andrea Pišvejcová,
advokátní koncipientka

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com

[1] Zákon č. [452/2016](#) Sb., kterým se mění zákon č. [284/2009](#) Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

[2] Srov. bod 9 Kodexu mobility, který definoval klienta jako fyzickou osobu - spotřebitele.

[3] Ustanovení § 124j odst. 2 písm. h) však nezavádí možnost vypovědět smlouvu o platebním účtu s okamžitou účinností. To výslovně zdůrazňuje i směrnice o 2014/92EU v čl. 10 odst. 4 písm. e). Výpovědní doba smlouvy však s ohledem na § 95 odst. 1 ZPS bude činit jeden měsíc. Delší lhůta připadá s ohledem na § 75 odst. 3 pouze u uživatelů, kteří nejsou spotřebiteli, resp. drobnými podnikateli s maximálně 10 zaměstnanci a obratem nebo bilanční sumu roční rozvahy nejvýše v částce odpovídající 2 000 000 eur.

[4] Zejména zákon č. [358/2007](#) Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, kdy je poskytovatel platebních služeb povinen provést identifikaci před vznikem smluvního vztahu.

[5] Srov. výkladové stanovisko ČNB k § 95 ZPS, dostupné na [www](http://www.cnb.cz), k dispozici >>> [zde](#).

[6] Srov. důvodovou zprávu k zákonu č. [452/2016](#) Sb., kterým se mění zákon č. [284/2009](#) Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájmemnému mezi spojenými osobami](#)
- [Daňové změny a novinky 2026: Nová pravidla pro zaměstnanecké opce a benefity i změny v DPH u nemovitostí](#)
- [Společníci by neměli fakturovat své společnosti](#)

- [Do 5 milionů EUR bez prospektu cenných papírů - novela ZPKT!](#)